

Postanowienie z dnia 6 lipca 2000 r., V CKN 1159/00

Po wejściu w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz.U. Nr 62, poz. 697) zachowała aktualność uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1971 r., III CZP 10/71 (OSNCP 1971, nr 11, poz. 187), stwierdzająca, że datą doręczenia pisma sądowego – w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. – jest data, w której upłynął termin do odbioru złożonego pisma w oddawczej placówce pocztowej, jeżeli przed upływem tego terminu adresat nie zgłosił się po jego odbiór.

Przewodniczący: Sędzia SN Lech Walentynowicz (sprawozdawca)
Sędzia SN Zdzisław Świeboda, Sędzia SA Krzysztof Strzelczyk

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2000 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa Czesława J. przeciwko Holdingowi Węglowemu S.A. w K. o zapłatę, na skutek kasacji powoda od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 stycznia 2000 r., postanowił oddalić kasację.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w Katowicach odrzucił – jako spóźnioną – apelację powoda, złożoną od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 lipca 1999 r. (art. 373 k.p.c.).

Sąd odwoławczy ustalił, że doręczenie powodowi odpisu uzasadnienia wyroku nastąpiło w dniu 30 sierpnia 1999 r., a dnia 13 września 1999 r. upłynął termin do złożenia apelacji, którą złożono dopiero w dniu 21 października 1999 r.

W kasacji powód wniósł o uchylenie postanowienia Sądu odwoławczego, zarzucając naruszenie art. 133 § 1 k.p.c. i art. 139 § 1 k.p.c. Skarżący przyznał, że w czasie doręczania przesyłki sądowej nie był obecny w domu, gdyż z

uzasadnionych przyczyn wyjechał z miejsca zamieszkania, nie spodziewając się tak szybkiego doręczenia mu orzeczenia sądowego. Przed wszystkim jednak wyraził dezaprobatę wobec zastosowanego sposobu doręczenia, nie gwarantującego mu możliwości osobistego odbioru przesyłki sądowej, naruszającego – jego zdaniem – przepis art. 133 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Doręczenie powodowi wyroku Sądu Okręgowego z uzasadnieniem nastąpiło w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. Przepis ten znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy nie jest możliwe dokonanie doręczenia pisma sądowego adresatowi osobiście (art. 133, 135 i 137 k.p.c.) lub w sposób zastępczy (art. 138 k.p.c.) i pozwala na uznanie przesyłki za doręczoną, mimo że odbiorca przesyłki tej nie otrzymał. Zastosowana tu procedura ma umożliwić odbiór przesyłki przez adresata, a jednocześnie zapewnić sprawność postępowania sądowego. Taki sposób doręczenia jest procesowo skuteczny, przy czym unormowanie zamieszczone w art. 139 § 1 k.p.c. wyłącza w zakresie nim objętym ogólną regułę, według której doręczenia osobie fizycznej dokonuje się jej osobiście (art. 133 § 1 k.p.c.).

Sposób doręczenia wymieniony w art. 139 § 1 k.p.c. może stwarzać niedogodności dla odbiorcy korespondencji sądowej ekspediowanej za pośrednictwem poczty. Z tego względu za uzasadniony należy uznać postulat rygorystycznego przestrzegania wymogów przewidzianych w powyższym przepisie oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczególnego trybu doręczenia pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz.U. Nr 62, poz. 697). W judykaturze przyjmuje się, że naruszenie tych wymogów przez doręczyciela czyni doręczenie nieskutecznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1969 r., II CZ 208/68, OSNCP 1969, nr 6, poz. 164, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 1996 r., I CRN 7/96, nie publ. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1997 r., I CKU 88/97, nie publ.).

W kasacji nie został jednak przedstawiony zarzut nieprawidłowego działania doręczyciela pocztowego w dniu 30 sierpnia 1999 r., kiedy przesyłkę awizowano. Przeciwnie, powód wyjaśnił, że nie odebrał przesyłki sądowej tylko wskutek dłuższego wyjazdu z miejsca zamieszkania. Skoro sposób czynności doręczyciela, odnotowany na zwrotnym poświadczeniu odbioru, nie nasuwa również zastrzeżeń,

nie można przyjąć, że w postępowaniu sądowym doszło do naruszenia art. 139 § 1 k.p.c.

Według treści § 9 ust. 3 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r., awizowaną przesyłkę przechowuje się w pocztowej placówce oddawczej przez okres 7 dni od dnia jej złożenia, a w razie niepodjęcia przesyłki w tym okresie – odsyła się ją organowi wysyłającemu. Uregulowanie to jest powtórzeniem – z niewielką modyfikacją – przepisu § 10 ust. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1970 r. w sprawie doręczania pism sądowych przez pocztę (Dz.U. Nr 31, poz. 266). Z przedstawionych względów zachowuje aktualność uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1971 r., III CZP 10/71 (OSNCP 1971, nr 11, poz. 187), wpisana wtedy do księgi zasad prawnych, stwierdzająca, że datą doręczenia pisma sądowego – w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. – jest data, w której upłynął termin do odbioru pisma złożonego w oddawczej placówce pocztowej, jeżeli przed upływem tego terminu adresat nie zgłosił się po jego odbiór.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że Sąd Apelacyjny oznaczył początek biegu terminu do złożenia apelacji w dacie awizowania (30 sierpnia 1999 r.). Stosownie do poprzednich wywodów, należy jednak przyjąć, że data ta przypadła tydzień później. Trafny jest wszakże pogląd Sądu drugiej instancji co do tego, że wniesienie kasacji w dniu 21 października było spóźnione, przez co należało ją odrzucić (art. 373 w związku z art. 370 k.p.c.).

Skarga kasacyjna opiera się w istocie na zarzucie, że powód nie mógł – z przyczyn obiektywnych – wnieść kasacji w terminie. Ten argument nie jest jednak skuteczny przy kwestionowaniu decyzji sądowej o odrzuceniu spóźnionej kasacji, może być natomiast przydatny przy żądaniu przywrócenia terminu do złożenia apelacji (art. 168 k.p.c.).

Z przedstawionych przyczyn należało oddalić kasację (art. 393¹² k.p.c.).

